

Beslisnota voor de raad

Datum 11 november 2021

Openbaar

Onderwerp Vrijgave deel procesgeld Berkum Energieneutraal vanuit PAW subsidie
Versienummer

Portefeuillehouder H.M.M. Schuttenbeld
Informant Ben Koopman/ Joke Kok
Afdeling Stichting Duurzaam Berkum / Zwolle PPP
Telefoon (038) 498 3252
Email Benkoopman@home.nl/jm.kok@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energieneutraal is
Begroting wijzigen Ja
Dekking ten laste van Subsidie Programma Aardgasvrije Wijken

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met het proces om in Q2 2022 te komen tot een plan van aanpak richting een Aardgasvrij-ready Berkum in 2028
2. Voor de organisatie van het project Berkum Energieneutraal in 2022 € 175.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de ontvangen rijksbijdrage vanuit het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW).

Datum 11 november 2021

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Met deze nota vragen we uw Raad om in te stemmen met vrijgave van een deel van het procesgeld dat in de subsidieaanvraag PAW (Programma Aardgasvrije Wijken) is aangevraagd voor het organiseren van het proces naar aardgasvrij-ready in Berkum.

In juni 2021 informeerden we (gemeente en Stichting Duurzaam Berkum) uw raad over het proces dat we gezamenlijk doorlopen in de route naar een aardgasvrij-ready Berkum. Hierin gaven we aan eind 2021 met een plan van aanpak te komen.

Inmiddels zijn we gezamenlijk aan de slag met het Plan van Aanpak voor de wijkaanpak tot en met 2028. We merken dat er meer tijd nodig is om een goed onderbouwd voorstel te schrijven en tegelijkertijd het project in volle vaart voort te zetten. De verwachting is dat we voor de zomer van 2022 het Plan van Aanpak aan u kunnen voorleggen, want er zijn er nog een aantal zaken relevant voor het maken van dit plan:

- gebruiken van de gegevens vanuit de eerste en tweede verduurzamingspilots, waarbij in totaal 155 woningen zijn aangemeld (Q1 en Q2 2022);
- bespreken van de uitkomsten van de wijk enquête met de inwoners (Q4 2021)
- voorstel ontwikkelen over de wijze doorsubsidiering van het PAW subsidiebedrag aan inwoners (Q1 2022);

Stand van zaken

Wijkenenquête en plan verstrekken subsidie

In de zomer van 2021 hebben alle Berkumers een enquête in de bus gekregen, waarin ze werden gevraagd naar hun wensen, zorgen en meningen over de transitie naar aardgasvrij. Ook is gevraagd naar hoe betrokken ze willen zijn bij Berkum Energieneutraal. De input gebruiken we enerzijds om het proces van keuze van een nieuw wijkenergiesysteem vorm te geven. Daarbij geeft het ons een beeld van hoe we inwoners het beste kunnen helpen bij hun traject naar aardgasvrij-ready. En op welke manier we het PAW subsidiegeld het beste kunnen verstrekken. De resultaten van de enquête zijn inmiddels bekend. Van de Berkumers heeft 35% deze ingevuld. De volgende stappen die we zetten kunnen we nu dus gefundeerd gaan doen.

Tweede ronde Verduurzamen

Begin 2021 is de eerste verduurzamingspilot afgerond. Het doel van de pilot was, om te kijken wat nodig is bij het ontzorgen van woningeigenaren die willen verduurzamen. De pilot was vrijblijvend; inwoners konden zelf bepalen of ze meededen met BEN, of toch liever zelf aan de slag gingen of helemaal niets gingen doen. Van de 90 woningen hebben uiteindelijk meer dan 60 woningen maatregelen getroffen, waarvan 60 via Berkum Energieneutraal.

Op basis van de evaluatie is besloten een tweede pilot te starten. Hierbij zijn een aantal onderzoeksvragen geformuleerd, om nauwkeuriger de voortgang van uitvoering en motieven te kunnen monitoren. Een groep van 65 woningeigenaren krijgt in deze pilot een online- of een fysieke woningscan. Een aantal woningen krijgt beide, om eventuele verschillen tussen online en fysiek te kunnen detecteren. De deelnemende woningen bestaan uit 13 veel in de wijk voorkomende woningtypen, om te leren hoe de aanpak kan worden opgeschaald. Voor de uitvoering heeft BEN een

Datum 11 november 2021

consortium lokale/regionale familiebedrijven samengesteld, die een intentieovereenkomst voor dit project hebben ondertekend.

De woningeigenaren die na de scan mee willen blijven doen met BEN, worden gevolgd bij het uitvoeren van de maatregelen, waarbij de inzet zal zijn dat we, meer dan in de eerste pilot, gaan sturen op aardgasvrij-ready. Dit houdt in dat woningen volgens de standaardwaarden zijn verduurzaamd en zo klaar zijn om aan te sluiten op het nieuwe wijkenergiesysteem. Voor veel woningeigenaren wordt de uitvoering een meerjarenplan. We verwachten wel medio volgend jaar al veel inzichten te hebben opgedaan, waarmee we vervolgens een gefundeerd plan van aanpak voor de komende jaren kunnen maken. De uitvoering van de maatregelen van de deelnemende woningen start naar verwachting januari 2022.

Keuze nieuw wijkenergiesysteem

Samen met een werkgroep bestaande uit bewoners, woningcorporatie deltaWonen, Enexis, bedrijven en gemeente zijn we vier wijkenergiesystemen aan het vergelijken. Dit doen we met behulp van het in Transform-verband ontwikkelde rekenmodel TREX. Het model is inmiddels gevalideerd en gevuld met de benodigde kengetallen. Om er zeker van te zijn dat het model en de getallen kloppen, geeft Stichting Duurzaam Berkum de opdracht om het model door een extern bureau door te laten lichten, als second opinion. Als blijkt dat het model als objectief kan worden gezien, worden de kwalitatieve uitkomsten van de enquête aan de vergelijking toegevoegd. Begin 2022 wordt gestart met het participatieproces voor selectie van het systeem. Dit is een proces dat stap voor stap worden opgebouwd. Eerst wordt ingezet op kennisbevordering; er kan niet worden verwacht dat wijkbewoners in 1 informatieavond helemaal weten wat er van ze wordt gevraagd. Pas hierna, rond medio 2022, wordt de vergelijking van de systemen aan de wijk voorgelegd. We gaan er voorlopige vanuit dat de inzet van de PAW subsidie niet hoeft te wachten op de definitieve keuze van het wijkenergiesysteem.

Grootschalige opwek

Stichting Duurzaam Berkum verkent momenteel de potentie van daken en grondposities voor grootschalige opwek van elektriciteit. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheid van solar parking. Daarnaast wordt gekeken of hiervoor een deel van het PAW budget kan worden ingezet, om inkomsten te kunnen genereren in de toekomst. Dit gebeurt in overleg met de directeur van PAW en de Berkumers. De gemeente verbindt, verwijst en helpt dit proces op verschillende punten verder.

Organiseren van het proces

De afgelopen twee jaar heeft een onafhankelijk projectleider het project gemanaged. Hiervoor was geld beschikbaar gesteld door gemeente, provincie en Enexis. Dit geld is nu op. Ook is de projectleider gestopt met zijn rol en is doorgeshaakt als vrijwilliger. De rol van onafhankelijk projectleider is echter essentieel in een samenwerking tussen meerdere organisaties. Daarom willen we op korte termijn een projectleider werven. Communicatie is ook cruciaal in een ultra-participatief wijkproces als in Berkum. De inzet van een communicatieprofessional is daarom onontbeerlijk. Om zichtbaar, herkenbaar en benaderbaar te zijn als project, is ook een ruimte in de wijk nodig, waar alle projectpartners kunnen werken. In 2022 komt een kantoor vrij in de Weijenbelt, die we willen huren. Op termijn wordt hier een inloofunctie gecreëerd, waarin ook de uitvoerende bedrijven een rol krijgen en hun (isolatie)materiaal kunnen tentoonstellen. Ook hiervoor kunnen we een deel van het procesgeld benutten.

Financiën

Datum 11 november 2021

Van de PAW subsidie die in oktober 2020 is uitgekeerd, is 853.000 euro bestemd voor het organiseren van het proces. Door alle lopende activiteiten is nu budget nodig, omdat we het niet meer redden met de huidige ambtelijke en vrijwillige inzet. In de PAW aanvraag is budget geraamd voor o.a. projectleiding en communicatie. Voor het jaar 2022 willen we hiervan 175.000 euro inzetten.

Rol	Budget nodig in 2022	Toelichting
Onafhankelijk projectleider	16 u/week á 90 euro = 67.000	De onafhankelijk projectleider stuurt op alle deelprojecten binnen Berkum Energieneutraal. Is de verbindende schakel tussen de wijk, de uitvoering en het bestuur van alle partners. Schrijft het plan van aanpak, dat medio 2022 wordt opgeleverd
Communicatie ondersteuning	12 u/week á 70 euro = 39.000	Zorgt voor integrale communicatie en participatie door alle projecten heen, en is betrokken bij alle participatie activiteiten. Voert uit maar zorgt ook voor één communicatieplanning van de betrokken partners
Projectleider verduurzamen	8 u/week á 85 euro = 32.000	Voert tweede pilot Verduurzamen uit, evalueert en doet aanbevelingen en levert input voor plan van aanpak richting 2028
Communicatie middelen	10.000 euro	Naast uitvoering zijn er kosten voor website, drukwerk en andere zaken
Kosten huur inloopkantoor Weijnenbelt	7.000 euro	Er wordt een kantoor- en vergaderruimte gehuurd in de Weijnenbelt, waar betrokken medewerkers van alle partners kunnen werken, en inwoners naar binnen kunnen lopen. De betrokken bedrijven kunnen hier hun materialen tentoonstellen
Onvoorziene kosten	20.000 euro	
Totaal 2022	175.000 euro	

Vervolg

Naar aanleiding van de bijpraatsessie van 14 september is afgesproken dat uw Raad begin 2022 wordt uitgenodigd om bij te praten met bewoners van Berkum. Dit organiseren we in januari/februari. Het uitgewerkte plan van aanpak verwachten we medio 2022 aan uw raad voor te kunnen leggen, met hierin verwerkt de uitkomsten van de wijkenquête en eerste resultaten van de tweede ronde verduurzamen.

Communicatie

Communicatie over vrijgave van dit budget richting de partners verloopt via de interne projectorganisatie.

Openbaarheid

Openbaar

Datum 11 november 2021

voorzitter, Peter Snijders

Voorzitter, Ben Koopman

Secretaris, Dick Emmer

Secretaris, Wim Hovestad